

ADVENTNÉ ZAMYSLENIA 2016

1. adventná večereň

Text: Evanjelium podľa Matúša 3, 1 – 12

Bratia a sestry v Pánovi!

Vedieť pôsobiť na ľudí, s ktorými pracujeme a ktorí nám boli v určitej oblasti výchovy zverení, je neraz vážny problém aj pre toho najskúsenejšieho vodcu, či predstaveného. Okrem vysokej odbornej pripravenosti sa od takého človeka vyžaduje aspoň minimálna schopnosť *vedieť komunikovať*.

Existuje preto množstvo odbornej literatúry, ktorá má pomôcť riadiacim pracovníkom naučiť sa komunikovať. Niekedy sa tomu hovorí aj schopnosť viesť dialóg. Úsilie naučiť sa s inými rozprávať má jediný cieľ: niekoho pre niečo získať. V tejto chvíli si dovoľím položiť vážnu otázku: Môže byť pre nás vzorom pre komunikáciu hlas adventného kazateľa Jána Krstiteľa? Ak by odborníci na komunikáciu čítali dnešný evanjeliový text, asi by boli zhrození. Ján, ktorý má pripraviť cestu pre Ježiša, sa prehrešuje proti hlavným zásadám komunikácie. Dnes sa kladie dôraz na elegantné oblečenie, ktoré má urobiť prvý dojem. Ján je oblečený provokatívne. Má na sebe rúcho z ťavej srsti a kožený pás okolo bedier. Dnes sa učí, že komunikatívna reč má byť uhladená, príjemná, vzbudzujúca nadšenie za vec a predovšetkým nesmie urážať. Jánova reč je úplne iná. Farizejov a saducejov nazýva hadím plemenom, ktoré špekuluje, ako uniknúť budúcemu hnevu. Tvrdo demaskuje ich nábožnosť, ktorá vychádza z presvedčenia, že oni sú vyvolené dietky Abraháma. Ján im jasne hovorí, že nestačí povedať: „Nám je otcom Abrahám“, ak nebudú robiť pokánie. A aby mali toho naozaj dosť, hovorí o pripravenej sekere, ktorá vytne každý strom, ktorý neprináša ovocie, aby ho hodili do ohňa. A ak sa dnes učí, že človek pri komunikácii by mal mať príjemný vzhľad tváre, tak ťažko môžeme predpokladať, že pri Jánových slovách bola jeho tvár ožiarená úsmevom a pohodou.

Prečo sa teda Ján prehrešuje proti niektorým zásadám komunikácie?

Má na to dva dôvody. Prvým je vec, o ktorej hovorí. Vyzýva ľudí, aby robili pokánie. Je to vec veľmi vážna, lebo sa dotýka samotného zmyslu a podstaty náboženského života. Ide tu o spásu človeka a nie o nábor do nejakého združenia alebo reklamu nejakému výrobku. V takejto veci sa nemôže hrať so slovíčkami. Je to vec vážna, a preto aj slová musia byť jasné a zrozumiteľné, musí byť aj dôsledok ich prijatia alebo odmietnutia.

Druhým dôvodom sú adresáti, ktorým sú slová určené. Farizeji a saduceji boli takí zakorenení vo svojej náboženskej suverenite, že jemným spôsobom nebolo možné otvoriť im srdce pre ochotu zmeniť život. Napokon správnosť Jánovho postoja odobruje sám Ježiš. Vždy, keď sa stretol s farizejmi, boli to stretnutia plné napätia a ostrej kritiky zo strany Ježiša.

Zniesli by ste, milí bratia a sestry, keby som sa Jánovým spôsobom vyjadroval ako farár z tejto kazateľne, či na pohreboch, keď ide o rôzne prípady úmrtia? A tak si aspoň predstavte kňaza, ktorý účinkuje v nejakom cirkevnom zbore. Usiluje sa svoj cirkevný zbor duchovne a ľudsky pozdvihnúť. Zodpovedne sa pripravuje na kázne. Venuje sa príprave ku krstom, sobášom. Robí svedomito všetko, čo si zbor vyžaduje. Učí náboženstvo v škole. Stretáva sa s cirkevníkmi aj mimo kostola. Organizuje rôzne akcie a stále ľudí len volá a prosí, aby sa spoločenstvo udržovalo. Všetko jeho úsilie smeruje k tomu, aby sa jeho veriaci stále viac a viac podobali na Ježiša. Po rokoch však zistí, ako málo sa mu podarilo ľudí zmeniť. Veriaci klebetia a ohovárajú sa tak isto, ako predtým. Chodia k Večeri Pánovej, ale svoj život zmeniť nechcú. V cirkevnom zbore nie je menej susedských rozbrojov. Kostol je plný len na Vianoce a niekedy aj na konfirmáciu. Konfirmandi už na druhú nedeľu po konfirmácii neprídu do kostola. Snúbenci odmietajú kresťanskú morálku. Mužov je vždy viac na športových podujatiach, než na spoločných službách Božích.

Čudovali by ste sa takémuto kňazovi, keby raz z kazateľnice zazneli ostré ale pravdivé slová, podobné Jánovým, na adresu svojich veriacich? Boli by veriaci pohoršení? Išli by sa sťažovať? Prestali by chodiť do kostola? Chceli by zmenu kňaza? Robili by podpisové akcie na jeho odvolanie? Verím, milí bratia a milé sestry, že vy nepotrebujete, aby vám kňaz niečo ostro vyčítal. Nadchnite sa Ježišovou láskou. Dajte mu za pravdu, že všetci sme hriešni a potrebujeme jeho pomoc. Pokladajte kvalitu svojho náboženského života za najhlavnejšiu vec. Vhlbte sa ešte viac do tajomstva adventu v celých súvislostiach dejín spásy. Žite v silnej viere, že Ježiš sa pre vás narodil a pre vás zomrel. Od vás chce, aby ste robili pokánie a stávali sa svätejšími.

V živote nás bude ešte všelikto o všeličom presvedčať, že je dobré, ak mu uveríme. Náš rozum a životné skúsenosti by nám mali pomáhať vedieť sa rozhodnúť. Ide len o naše šťastie a našu spásu. Amen.

2. adventná večiereň

Text: Evanjelium podľa Lukáša 3, 2 – 6

Bratia a sestry v Pánovi!

Ústrednou témou adventného obdobia je každoročne očakávanie radostného Pánovho príchodu. Už v Starej zmluve nachádzame ustavičné a napäté očakávanie príchodu Mesiáša. A môžeme smelo povedať, že celé dejiny ľudstva sú zamerané ku Kristovmu slávnostnému príchodu na konci vekov. Tento príchod Spasiteľa sa musí uskutočniť v srdci každého z nás. Niektorí by mohli povedať: „Ale ako sa ja môžem pripraviť na tento príchod? Akým spôsobom?“ Veľmi pekne nám na túto otázku odpovedá dnešné Lukášovo evanjelium, v ktorom sme mohli počuť slová Jána Krstiteľa, ktorý slovami proroka Izaiáša vyzýva ľudí k pokániu a k príprave na radostný príchod Mesiáša: „Pripravujte cestu Pánovi, vyrovnávajte Mu chodníky; Každé údolie

nech je vyrovnané, každý vrch a kopec znížený; čo je krivé, nech sa vyrovná, a hrbolaté cesty nech sú uhladené.“ (L 3, 4 – 5)

V dobe Jána Krstiteľa bolo zvykom, že keď sa kráľ chystal na návštevu mesta, vopred vyslal svojich poslov, aby oznámili, že k ním zavíta sám kráľ. Takúto návštevu predchádzali mnohé prípravy. Výzdoba ulíc, príbytkov, upratovanie pred domom a iné ďalšie úpravy. Do tejto pozície môžeme postaviť i dnešné Lukášovo evanjelium.

Boh si povoláva Jána Krstiteľa za posla a ohlasovateľa, ktorý vyzýva ľudí na krst pokánia a k príprave na príchod Mesiáša. Obrátiť sa a dať sa pokrstiť Jánovi v tej dobe znamenalo dovoliť Bohu, aby zmenil človeka. Išlo tu o vonkajší úkon vnútornej premeny.

A preto Jánova úloha nespočívala v zmene spoločenstva, ale v zmene a premene srdca. Odstrániť všetko to, čo prekáža stretnutiu človeka s Bohom. Ján je tým, ktorý povzbudzuje ľudí, aby si budovali a starali sa o cesty duchovné. Nie o cesty hmotné, ktoré zvädzajú človeka k hriechu, ktoré ničia jeho vnútro a oddiaľujú ho od Boha. Aby si ľudia pripravili svoje srdcia na prijatie Mesiáša, ktorý už prišiel a má začať svoje dielo vykúpenia.

Ján Krstiteľ túto cestu pripravil prvý v sebe samom, keď sa utiahol do samoty na púšť a žil tam odlúčený od všetkého, čo nie je Boh. Hluk zábav a pohodlný život nie sú vhodným prostredím na hlásanie, ani na počúvanie výzvy na pokánie. Kto chce niečo počuť a hlásať, musí to robiť v ovzduší ticha, modlitby a umŕtvovania sa. Aj nás ľudí dnešného sveta v tomto adventnom období vyzýva Ján Krstiteľ k pokániu a obráteniu sa, k zmene zmýšľania a určitej premene vnútra človeka.

Žijeme vo svete, ktorý je plný vojen a konfliktov, konkurencie a ambícií, svet plný hrdinov a filmových hviezd, šťastných príbehov a hororov, príbehov lásky a smrti, vražd, novín, televízie, počítačov, drog, postihnutých ľudí, chudákov, zomierajúcich starcov, svet plný rozličných chorôb. A preto je veľmi dôležité a potrebné, aby tejto príprave radostného očakávania predchádzala určitá premena, zmena zmýšľania človeka a následné obrátenie sa k Bohu. Toto obrátenie znamená očistiť sa od hriechu, vyrovnať všetky zblúdenia mysle i srdca, naplniť ústupky nestálosti a vôle. Zraziť nároky pýchy, premôcť v sebe egoizmus, odstrániť nezrovnalosti vo vzťahoch k blížnemu, slovom, urobiť zo svojho života cestu, ktorá vedie bez prekážok a bariér rovno k Bohu. Lebo iba v ňom môže nachádzať človek pokoj, lásku a radosť. Apoštol Pavel vo svojom liste Rímskym píše: „Nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste rozsudzovali, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé.“ Tento program sa nevyčerpá Adventom, ale každý Advent musí byť uskutočnený novým, dôslednejším spôsobom. Aby sme sa tak mohli čo najlepšie a najvnútornejšie pripraviť na príchod Krista. V tomto zmysle si uvedomujeme, že všetky naše slabosti, pády, pokušenia na našej životnej ceste do ktorých sme upadli, nemusia byť pre nás totálnou beznádejou alebo bezvýchodiskovou situáciou. Počas tohto adventného obdobia je možnosť vyjsť z jamy nášho pádu a otvoriť svoje srdce a pozdvihnúť mysle bližšie k Bohu. Upriamiť svoj životný cieľ a smer na cestu, ktorou je Kristus.

Pretože každý nový krok je príležitosťou k tomu, aby sme sa mohli opäť tešiť a radovať sa z narodeného Spasiteľa. Ale tu musí byť ochota z našej strany spolupracovať s Božou milosťou a nielen počas adventného obdobia, ale i počas každodenného života. Pokúsme sa drahí bratia a sestry počas tohto adventného obdobia dokonale pripraviť vo svojom srdci cestu Pánovi, aby sme mohli rásť vo viere a láske v Boha. Kiež by sme tohtoročný Advent, ale i Advent nášho pozemského života prežívali v radostnom očakávaní, ktoré bude korunované večnými „Vianocami.“ Amen.

3. adventná večiereň

Text: Evanjelium podľa Lukáša 3, 10 – 18

Bratia a sestry v Pánovi!

Každý z nás sa raz určite ocitne v situácii, keď chtiac-nechtiac musí pred inými ukázať „svoju vlastnú tvár“. Je to najmä vtedy, keď musíme zaujať k nejakému problému alebo k nejakej vážnej otázke svoj jasný postoj. Čakajú to od nás najmä naši priatelia a známy. Ak sa niekto v takýchto situáciách správa veľmi opatrne a nechce zaujať svoj osobný postoj, zvykneme hovoriť, že si „nasadil masku“. Som neraz smutný z toho, keď kresťan je medzi veriacimi veriaci, medzi neveriacimi neveriaci, medzi čestnými čestný, medzi ľuďmi vulgárnymi sa im rýchlo prispôsobí. Sú to podľa mňa ľudia s maskou alebo ľudia bez charakteru.

Vzorom *charakternej povahy* a tváre bez masky je Ján Krstiteľ. Ukazuje nám to v konkrétnych situáciách svojho života. Nad vlastný život postavil starostlivosť o to, aby národ viedli ľudia morálne na výške, ktorí nebudú dávať pohoršenie. Vidíme, že Ježiš si váži ľudí, ktorí majú pevný charakter. No či by mohol aj o nás povedať, že sme ľudia charakterní, bez masky? Možno aj pre nás by bolo dobré, keby sme teraz pred Vianocami mohli prebehnúť svojím životom a na filmovom páse vidieť, aké boli naše životné postoje. Môžeme to však urobiť aj teraz vo svojej mysli: Môžeme si rozdeliť svoj život napr. na oblasť rodinnú, náboženskú, pracovnú, spoločensko-politickú a sledovať, ako sme sa v týchto oblastiach správali. Boli sme napríklad svojim deťom vzorom v našich životných postojoch? Môžu naše deti povedať, že môj otec a moja matka to, čo hovoria, za tým si aj pevne stoja? Koľkokrát sme zapreli svoju vieru? Oľutovali sme niekedy svoje postoje? Ako sme sa angažovali spoločensky? Aká je prítomnosť? Chceme sa naozaj zmeniť? Chceme ešte zachrániť svoju tvár? Alebo chceme, aby si raz pri našej rakve všetci ľudia hovorili: bol to človek, ktorý nemal charakter? Mohol by sa z nás v tejto chvíli Ježiš radovať?

Bratia a sestry! Všetci si dokážeme predstaviť, aké nepríjemné je počúvať rozladený hudobný nástroj; napríklad husle, klavír alebo aj organ tu, v kostole. Hra na rozladenom hudobnom nástroji nám priam pŕi uši a človeka to doslova znervózňuje. Ak má hudobný nástroj pozdvihnúť myseľ a srdce a náladu človeka, musí byť harmonický, naladený... A takéto

rozladené bytosti prichádzajú dnes v evanjeliu za Jánom Krstiteľom a pýtajú sa ho, čo majú robiť, aby z nich vychádzali krásne harmonické tóny a akordy.

A odpoveď Jána je: „VYLADIŤ.“ Toto je spoločný menovateľ všetkých odpovedí, či už tých, ktoré dal ľuďom zo zástupu, alebo tých, ktoré dal mýtnikom či vojakom. Čakali by sme možno niečo iné. Napríklad, že Ján všetkým odporučí, aby zanechali svoju životnú činnosť, svoje povolanie, a aby odišli, podobne ako on na púšť. A možno, že takúto radu čakali aj tí v evanjeliu, ktorí za Jánom prišli. Dokonca už možno mohli mať pripravené na takúto radu aj výhovorky, prečo je pre nich neuskutočniteľná. No Ján ich sklamal. Ich očakávanie sa nesplnilo. On ich nechcel strihať podľa svojho metra. On ich nechcel ťahať k sebe na púšť a ponúknuť im poľný med, kobyľky a kožený pás...

Jeho odpoveď – namiesto všetkého tohto očakávaného – znie: vylad'ite svoj rozladený život. Neodchádzajte z toho miesta alebo z toho stavu, v ktorom sa nachádzate. Na tom mieste, kde ste, a v tom povolaní, ktoré vykonávate, budujte svoju svätosť. Predstavte si také husle v orchestri, ktoré sú rozladené. Nahradí ich dirigent klavírom? Alebo trúbky, alebo hoboje, alebo tympany... Môže všetky hudobné nástroje nahradiť klavírmi. Načo by bol orchester, zložený iba zo samých klavírov? A tak Ján neradí dokonca ani takému vykričanému stavu, ako boli colníci (mýtnici), aby zanechali svoje povolanie. Ale im hovorí, čo je na ich stave zlé, že jeho nositelia boli zlodeji. Že boli rozladení. Že ich srdcia boli skorumpované.

Podobne je to aj s vojakmi. Ani tým nekáže, aby opustili armádu. Aj armáda je potrebná pre štát. Ale armáda sama o sebe nie je problémom. Ani zbraň. Ak dáte zbraň alebo čo len obyčajný nôž do rúk zločinca, zabije ním prvého človeka, ktorého stretne za rohom. Ak ho dáte do rúk pokorného človeka, nakrája ním chlieb deťom. Čo je zlé, je brutalita a grobianstvo jeho držiteľa. Ak je vojak vyladený a ak je jeho srdce v poriadku, potom zbraň v jeho rukách nie je problémom. A tak Ján nezavrhuje žiadne povolanie a žiaden stav. Musí tu byť rôznosť a pestrosť. Spoločnosť má veľa potrieb ako celok a tieto potreby musia byť niekým uspokojené. Preto sú všetky stavy a povolania nevyhnutné. Človek so zlým srdcom bude zlý všade. Každý stav a povolanie má v Božom pláne miesto a opravdivú váhu. Je ale jasné, že toto všetko neznamená, že sa nemáme snažiť o zmenu stavu, ak je to v rámci pravidiel. Treba rásť a prijímať aj iné stavy a úrady. Lenže nie ako únik pred nespokojnosťou v tom stave predchádzajúcom. Amen.

4. adventná večiereň

Text: Evanjelium podľa Marka 2, 13 – 17

Bratia a sestry v Pánovi!

Kristov advent (príchod) do sveta má každoročne ten istý cieľ, chce získať stále ďalších a ďalších ľudí pre seba. Preto prichádza k rôznym ľuďom, oslovuje ich a volá ich k sebe. Mohli by sme priam povedať, že si vyberá tých, ktorí Ho majú nasledovať. Tento Jeho zámer si treba uvedomiť aj v našom čase, keď človek cíti osamelosť, lebo je zahľadený len sám do seba. Z nášho evanjelia sme počuli, že keď Pán Ježiš išiel k moru, kde učil, šiel do Kafarnaumu a na colnici videl sedieť Léviho, syna Alfeovho, menovaného tiež Matúšom. Matúš – hebrejsky Mattatjá – značí dar Hospodinov.

Matúš sa stal skutočne darom Hospodinovým, keď sa stretol s Kristom, ktorý ho oslovil a zavolať. Na colnici predtým vyberal clo a značný podiel zisku si ponechával pre seba. Mnohí na neho nadávali, možno ho aj preklínali, ale nič neurobili, aby ho z tohto hriechu vyviedli. Ježiš tiež vidí v ňom hriešnika a práve preto ho zachraňuje. Volá ho za učeníka, povedal mu: „Nasleduj ma! A on vstal a nasledoval Ho.“ Poslúchol svojho Pána, ktorý ho volal k veľkému dielu. Pretrhol spojenie s mamonou a hriešnym životom. Pán Ježiš mu poskytol nekonečné bohatstvo.

O tomto nekonečnom požehnaní, ktoré človeku prináša Kristus, hovorí aj milánsky biskup Ambrózius, ktorý žil vo 4. stor. a má stále veľký význam pre kresťanskú teológiu i cirkevnú hudbu. Tento Ambrózius pripomína: „V Kristu možno mať všetko! Príď k Nemu s plnou dôverou! Chceš mať zahojené rany: On je tvojím lekárom! Doliehajú na teba hriechy: On je tvojou spravodlivosťou! Potrebuješ pomoc: On je tvojou silou! Bojíš sa smrti: On je tvojím životom!“

Podobne hovorí aj náš reformátor Luther, ktorý vyzýva každého veriaceho: „Drž sa Krista, tak správne začneš; zostaň pri ňom, tak budeš správne pokračovať; zotrvej tak do konca, budeš blažený.“ Človek, ktorý hľadá len sám seba do očí a nemá vo svojom srdci mimoriadnu silu a božskú moc, nielen že býva opustený, ale aj unavený. Život je námahou, bojom a zápasom. Pre Krista nikto nie je taký zlý, aby ho bolo treba obísť. A nebol to len Matúš, ktorý poslúchol Kristov hlas a bol zachránený. V našom sv. texte čítame: „Potom sedel Ježiš v jeho dome za stolom a mnohí colníci a hriešnici prisadli si k Ježišovi a k Jeho učeníkom, lebo mnoho ich bolo a nasledovali Ho,“

Stretnutie s Kristom znamená premenu a polepšenie aj tých najhorších. Kristus nezasahoval len jednotlivcov, ale aj celé skupiny a premieňa ľudské spoločenstvo v Božiu rodinu. Krista nasledovať znamená nielen Ho poslúchať, ale aj zachovať si ducha pokory a nad iných sa nepovyšovať. V tomto smere slúžia za výstrahu farizeji a zákonníci, ktorí triedili ľudí do rôznych skupín a kást, a to už na základe ich zamestnania. Podľa nich najväčšími hriešnikmi boli colníci, tkáči, strihači, garbiari, dokonca aj lekári, lodníci, vodiči tiav a mäsiari. O všetkých týchto robili len hanlivé poznámky. Seba však medzi týchto nezradili. Ani pyšní farizeji a zákonníci neboli bez viny; naopak, Pán Ježiš predovšetkým týmto adresuje výzvu: Pokánie čiňte! Farizeji – hebrejsky perúšim – značí oddelený. Oni sa pokladali za

oddelených od ostatných ľudí a domnievali sa, že sú najlepší, ak dokonca nie bezhriešni. A v tom spočíval ich najväčší hriech. Dvíhali sa nad iných, neuznávali nikoho len seba, a tak aj ku Kristovi sa stavali negatívne, ba dokonca s odporom. Dobré skúsenosti s nimi nemal ani Ján Krstiteľ, ktorého výzvy k pokániu túto „oddelení“ z Izraela odmietali.

Preto Ján Krstiteľ tak neohrozene volal do ich radov: "Vretničie plemä, kto vám ukázal ako uniknúť nastávajúcemu hnevu? Vydávajte teda ovocie hodné pokánia". Farizeji boli pyšní, povyšovali sa nad druhých, neradi videli, keď Ježiš nerobí medzi ľuďmi rozdiely a prijíma všetkých. Neradi videli ani to, keď Ježiš sedel v dome Matúšovom za stolom "a mnohí colníci a hriešnici prisadli si k Ježišovi a k Jeho učeníkom". Toto farizejov a zákonníkov priamo dráždilo. Nemohli to zniesť a Ježišovým učeníkom dokonca dohovárali: „Prečo je s colníkmi a hriešnikmi?“ To nebola len otázka a záhada pre farizejov a zákonníkov, ale aj výčitka. Podľa ich názoru každý, kto sa stretáva s hriešnikmi, tiež je hriešnikom, a to bolo pomýlené. Pán Ježiš prichádza k človeku nie preto, aby sa stotožnil s Jeho hriešnym životom, ale aby ho z tohto zla vyslobodil. Kristus hľadel na hriešnikov ako na chorých ľudí.

Preto prichádzal k nim ako lekár. Na otázku farizejov sám odpovedal: „Nepotrebujú lekára zdraví, ale chorí; neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnych.“ Ak sa zaradíme aj my medzi hriešnych, aj nás v tomto advente Kristus navštívi, vyslobodí z hriechov a uzdraví, aby sme mohli v pokore s Ním kráčať týmto svetom a raz prejsť do večnej slávy. Amen.

5. adventná večiereň

Text: Evanjelium podľa Lukáša 1, 26 – 38

Bratia a sestry v Pánovi!

Prečítané evanjelium nám pripomína, ako Pán Boh zasiahol aj do života Márie. A bol to zásah, ktorý z nej urobil dokonca matku Pána Ježiša – Božieho Syna. Spomeňme si na apoštolov. Ako Boh otočil životnú dráhu Petrovi a Pavlovi. Jeden chcel ostať pri rodine a druhý dokonca pokladal za zmysel života prenasledovať kresťanov. Z dnešného evanjelia sme počuli, ako Pán Boh zmenil aj životné plány Jozefa. Aj Jozef mal svoje životné plány ako všetci jeho súčasníci. Chcel si založiť rodinu, a preto sa zasnúbil s Máriou. Určite s radosťou čakal na deň svadby. Ako manžel a otec chcel poctivo prežiť svoj život. Túžil vychovať deti, dožiť sa vnukov a s pocitom statočne prežitého života nechať sa pochovať v hrobe svojich predkov. Intervencia Boha úplne zmenila jeho plány. Boh chcel do rúk Jozefa zveriť svojho Syna a Jeho matku, aby bol zodpovedný za ich pozemský život. Aj keď v počiatkoch tomu všetkému vôbec nerozumel, napokon urobil všetko tak, ako si želal Boh.

Určite aj každý z nás, bratia a sestry, má tak isto svoje životné perspektívy, svoje sny a plány. Čo všetko sme chceli alebo chceme dokázať. Ako sa vidíme vo svojich deťoch, vo svojom povolaní, v svojom materiálnom postavení. No Boh aj do nášho života z času na čas zasiahne a núti nás zmeniť to, čo bolo podľa našej chuti a názoru. Chce, aby sme sa prispôbili Jeho

zámerom. V prípade Jozefa Boh poslal anjela, aby mu oznámil svoj zámer. V našom prípade to môžu byť aj iné spôsoby. Niekedy to môže byť v hlase nášho svedomia. Ono nám často v živote hovorí: to smieš a to nesmieš. Ak poslúchneme svedomie, poslúchneme Boha. Ak svedomie neposlúchneme, Bohu odkazujeme, nech sa nestará do nášho života. Inokedy to môže byť pomocou dobrej knihy, kázne alebo napomenutím priateľov. Aj to sú spôsoby Božej reči. Ak odídeme z kostola ovplyvnení slovami kňaza a s túžbou zmeniť život, to nie je dielo kňaza, ale Boha. Alebo sa nám Boh prihovára cez materiálne veci. No asi za najťažšiu reč Boha my ľudia pokladáme rozličné tragické udalosti v našom živote. Ťažká choroba dieťaťa, ktoré sme milovali a s ktorým sme mali svoje plány.

Pripútanie na lôžko, z ktorého sa na svet pozerá ináč, ako keď sme zdraví. Smrť milovanej osoby. Aj na takúto reč má Boh právo. Aj takýmto spôsobom nás môže žiadať o zmenu nášho života. Prisvedčiť Bohu v takýchto chvíľach života býva niekedy ťažké. Je to akoby znova začať vo svojom živote všetko od písmena A. Nedokázali to hneď ani Abrahám, ani Mojžiš, ani apoštolovia, ani Mária, ani Jozef. Ak by boli povedali Bohu „nie“, On by si zaiste pre svoje plány vybral iných ľudí. O nich by však dnes už nikto nevedel.

To isté sa môže stať aj s našim životom. Ak Bohu povieme „áno“, On nám pomôže, aby sme Jeho plány s nami dokázali uskutočniť. My budeme mať úctu sami pred sebou, že sme dokázali premôcť svoj strach, pohodlnosť alebo hriešnosť. Ak povieme Bohu „nie“, On si pre splnenie svojich zámerov môže nájsť iných ľudí. Ale my si pre svoju spásu nenájdeme iného Boha.

O niekoľko hodín sa bude našim srdciam prihovárať Pán Ježiš v jasliach. Dá nám svoje Vianoce nielen pre radosť a pokoj, ale možno aj preto, aby zmenil život niekoho z nás. Veď všetci už poznáme, že vianočné sviatky majú po celom svete veľa tradícií, zvyklostí a symbolov. Ale všetky tradície, zvyklosti a symboly sa zrodili z jedného symbolu a ten je známy po celom svete, je to *Betlehem*. Všade poznajú ľudia obraz malebného mesta, v ktorom dominuje malý dom, v dome leží v jasliach dieťa, nad ním stojí muž a žena, okolo neho pastieri, pred ním kľačiaci traja mudrci a obraz dopĺňujú rozličné zvieratá.

Aj v niektorých našich rodinách si k svojmu vianočnému stromčeku postavíte betlehem, možno z papiera alebo z drevených figúrok. A keby sa vás možno niekto opýtal, načo to robíte, asi by niektorí odpovedali: Aké by to boli Vianoce bez betlehema? No vianočná noc so svojím odkazom nám však hovorí, že nestačí mať doma hoci aj ten najkrajší vianočný symbol k doplneniu idyllickej atmosféry. Symbol betlehema má rozhodne hlbší zmysel.

Aký? Predovšetkým nám hovorí, že jednej noci sa na zemi narodil Boží Syn, Ježiš, narodený z Márie panny. V tom momente sa stal svet krajším. V tomto momente sa Ježiš stal našim súrodcom. Odvtedy je naša zem najkrajšou, najvznešenejšou zo všetkých telies vesmíru.

A keďže v skutočnom Betleheme bola atmosféra lásky, stal sa Betlehem symbolom lásky. Betlehemský Ježiš, keď vyrástol, chcel atmosféru z Betlehema preniesť na celý svet. Preto najviac hovoril o láske. O láske Božej k všetkým ľuďom o láske medzi ľuďmi navzájom.

Blížime sa k vrcholu adventu, a preto nezabudnime, že Betlehemom sa môže nazývať aj každé miesto na svete, odkiaľ sa šíri viera a láska. Betlehemom by sa mala stať každá naša kresťanská rodina, ktorá je naplnená vzájomnou láskou. Všetci jej členovia by mali mať ducha lásky a zbožnosti nielen cez vianočné sviatky, ale aj vo všedných dňoch ich vzájomného života. Betlehemom by sa mal stať aj náš cirkevný zbor. Vzájomná láska medzi veriacimi, ochota vzájomne a nezištne si pomáhať, túžba nežiť v nepriateľstvách, mať cirkevného ducha, sú predpokladom, že aj náš zbor sa môže stať živým Betlehemom.

Živým Betlehemom sa môže stať aj každý človek. Lebo každý, kto šíri lásku v zamestnaní, v škole, na každej spoločenskej udalosti, kto sa nehanbí vyznávať svoju vieru, stáva sa Betlehemom tam, kde sa práve nachádza. Za niekoľko dní papierový betlehem poskladáme, ozdobné figúrky dáme do škatule a odložíme ich na rok na nejaké miesto, aby nám nezavadzali. Ja vám všetkým želám, aby nikto z vás neodložil ani po tohoročných Vianociach ducha Betlehema z vašich rodín, z vašich srdc, z nášho zboru. Amen.

6. adventná večiereň

Text: Evanjelium podľa Lukáša 1, 39 – 45

Bratia a sestry v Pánovi!

O niekoľko dní tu máme Vianoce, najkrajšie sviatky v roku. Každý sa ponáhľa, aby stihol všetko nakúpiť, zariadiť, pripraviť a upratať, aby všetko bolo, ako má byť. V tomto zhone a ruchu asi nemáme veľa času na obzeranie sa po druhých. Ale je to tak správne? Či by nemali byť Vianoce práve sviatkami obdarovávaní a všimania si tých druhých? Naše evanjelium nám hovorí o Márii: „V tie dni vstala Mária a rýchlo vydala sa na cestu do hornatého kraja, do mesta Júdovho.“ Musíme si uvedomiť, že Mária po tej vzrušujúcej udalosti zvestovania Pána ostala sama so svojimi pocitmi a s radosťou, že bude matkou Pána, že vôbec Pán príde. S touto radosťou sa z príchodu Pána, sa potrebovala s niekým podeliť, potrebovala človeka, ktorému by sa mohla zveriť. Mária od anjela vedela, že nádej a dôvera v Boha sa Alžbete odmenili v podobe počatia dieťaťa. To, že Alžbeta počala, by sa Mária nedozvedela skôr, ako tesne pred narodením dieťaťa, pretože v tej dobe neexistovali komunikačné prostriedky v takej podobe, ako ich poznáme dnes.

Anjel Márii oznámil, že Alžbeta je už v šiestom mesiaci, ako to máme zachytené v Lukášovom evanjeliu. Vedela, že Alžbeta bude potrebovať pomoc v dome, pretože už bola vyššieho veku. Neváhala preto a rozhodla sa ísť k tejto svojej príbuznej a pomôcť jej a zároveň sa podeliť so svojou radosťou. Podľa prastarej tradície Alžbeta so Zachariášom bývali v mestečku Ain-Karim, v hornatom kraji v Judei. Ak by sme si predstavili mapu, tak zistíme, že toto mestečko je asi 6 km západne od Jeruzalema.

Mária bývala v Nazarete, v Galilei. V tom čase neboli rýchle dopravné prostriedky a cesty boli nebezpečné a namáhavé. Takáto vzdialenosť z Nazaretu do Ain-Karimu sa dala prejsť najskôr za 3 – 4 dni. Mária sa predsa odhodlala ísť a poslúžiť Alžbete, hoci vedela, čo musí znieť na ceste: vysoké vrchy – pretože Ain-Karim bol vo vrchoch, horúčavu cez deň, chlad v noci, dlhá cestu pešky. Neodradilo ju to, ba ešte sa ponáhľala, aby mohla čím skôr prísť k Alžbete. Ponáhľala sa poslúžiť a pomôcť. Mária musela prekonať na vtedajšiu dobu veľkú vzdialenosť.

Dnes tieto vzdialenosti prejdeme na aute za pár hodín, lietadlom dokonca za pár minút. Pomocou telefónov sa môžeme spojiť prakticky okamžite s osobami aj na opačnom konci zemegule.

Mnohí poznáme podrobné životopisy osôb, ktoré sme ani nevideli, napr. populárnych spevákov a hercov, známych športovcov. Keď sa im niečo vážne stane, sme smutní a žialime, vypisujeme im súcitné listy. No pritom si nevšímame, že v susedstve je opustená matka s deťmi, osamotená stará pani. Vrcholí advent, o pár dní sú tu Vianoce, sviatky šťastia, radosti a pokoja, ako sa zvykne hovoriť. Ale sú také pre všetkých? Pozrime sa len lepšie okolo seba, zdvihnime hlavy a roztvoríme naširoko oči, keď stúpame po schodoch do nášho bytu a pýtajme sa v srdci: Sú naozaj sviatkami radosti pre všetkých v našom okolí?

Mária nemyslela na seba, ale ponáhľala sa poslúžiť Alžbete, ktorá bola pokročilého veku, ako píše evanjelista. Nešla sa pochváliť, ukázať sa, že bude vyvolenou z národa, matkou túžobne očakávaného Mesiáša. Išla slúžiť a pomáhať tej, ktorá to potrebovala. Dokážeme prekonať veľké vzdialenosti, aby sme spoznali ľudí iných krajín, ale nepoznáme problémy a potreby najbližších susedov. Pýtajme sa spoločne: Ako je to so mnou? Som ochotný poslúžiť svojmu bratovi, svojej sestre hoci len s takou drobnosťou, ako je prinesenie ťažkého nákupu z obchodu? Som ochotný pomôcť pripraviť štedrovečerný stôl osamelým ľuďom?

Mária sa nestarala iba o seba, hoci čakala Spasiteľa. Išla a pomáhala tej, ktorá to potrebovala. Odovzdávala sa do služby Alžbete a za to ju Alžbeta odmenila nádherným pozdravom. Za svoju ochotu pomôcť dostala uistenie o tom, že konala správne, keď povedala: „blahoslavená“. Či nie aj my sa máme podeliť s druhými o to, čoho máme dosť? Svojou službou nielen že pomôžeme tým, ktorí to viac potrebujú, ale si aj nahonobíme poklad v nebi.

Podľa príkladu Márie dokážeme lepšie spolunažívať so susedmi a s príbuznými, keď si budeme navzájom pomáhať. Vráti sa nám táto obeť v podobe úsmevu a vd'aky, ale hlavne v podobe Božej priazne. A kto by nechcel byť blízko Boha? Všetci chceme raz byť zjednotení s Ním, prebývať v Jeho náručí, a preto každý rok tak radostne očakávame najkrajšie sviatky v roku – Narodenie Pána, pretože týmto sviatkom sa pričinením matky Márie zrodila pre nás nádej na večné spasenie.

Bratia a sestry, onedlho sú tu Vianoce. Skúsme sa poobzerať po okolí, po susedoch a blízkyh a všimnúť si ich potreby. Vcítme sa do postoja Márie a vydajme sa na cestu služby a pomoci Alžbete, teda všetkým, ktorí to potrebujú, veď aj Ježiš prišiel preto na svet, aby pomáhal, liečil a uzdravoval. Amen.

Mgr. Ján Podlesný